

Bosnian A: literature – Standard level – Paper 1
Bosniaque A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Bosnio A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Friday 8 May 2015 (afternoon)
Vendredi 8 mai 2015 (après-midi)
Viernes 8 de mayo de 2015 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Napišite književnu analizu usmjerenu datim pitanjima samo **jednog** od niže navedenih odlomaka. U vašem odgovoru treba se pozvati na obe smjernice.

1.

Ahmet je tad, istina, primijetio da mu brat već dva-tri dana ne dolazi kući, ali nije se zabrinjavao. Alija k'o Alija, mislio je, po noći loče, a po danu se sigurno gdjegd zavukao i spava. Osim toga, imao je Ahmet većih briga. S materom mu nešto nije u redu. Sve onako priča, nešto čara bez ikakvog smisla. I pljucka mu prema ženi. Ne zna šta je to, šta joj je – da nije poremetila umom, neki šejtan da nije ušao u nju? Kome da ide, doktoru il' hodži? Ne zna ni sam, ali nekako sluti da mu ni jedan ni drugi neće biti od pomoći. I kao da mu ni to nije dosta i žena mu se pohasila. Radi ona i sluša isto kao i prije, ali ne gleda ga više, ne ugađa mu ni oku ni uhu. Kad je štogod priupita, samo sliježe ramenima. Uvečer kad legnu, malo-malo, pa zaplače.

10 Ova s materom, to je ispričao Kasimu, ali dabogda da mu i on znadne reći šta će i kako će. Za ženu mu Ahmet nije spominjao, a za Aliju reče samo da ga nema već pet-šest dana, da je sramota što toliko loče i da samo čeka kako će ga pijanog ko majku unijeti u avliju pa da komšije gledaju i da mu se smiju. A ne smiju se samo njemu, nego i svima njima što pustiše da ga šejtan uzme pod svoje.

15 Sparni dani prolaze i svi očekuju kišu i osvježjenje. Alije još nema, stara mater ne prestaje pljuckati, odvezivati i zavezivati maramu, šaputati kao da nekog kune, a ni Ahmetovica ne dolazi na svoje.

Kasim je odveo pomajku u bolnicu, doktor je pregledao, kaže kako nani nije ništa, zdrava ko drijen, živjet će još sto godina.

20 – A to što je malo 'nako, to je starački, ljudi podjetinje, tu ti nema puno pomoći.

Što ćeš, tako ti je – ponavljao je Ahmet sam sebi dok su izlazili iz bolnice.

Vozi Kasim pomajku nazad u selo. Sjede, voze se i šute, svatko svoju brigu bere.

Nema se što reći, kao da im je krivo što im je mati zdrava. Da je bolesna, bar bi znali što joj je, a ovako ni bolesti ni lijeka.

25 Kasimov auto je tijesan, nemaš gdje s nogama, a put sve rupa na rupi. Drndaju se tako i šute, samo mater na svakoj krivini poskoči i zaurla:

– Desno, Alija, desno!

– Nije majka Alija, Kasim nas vozi, Kasim majka – objašnjava Ahmet.

– Lijevo, Alija, lijevo, lijevo, lijevo!

30 Odustao je od objašnjavanja, a mater bi i dalje na svakom zavoju vikala.

– Kako je Alija? – upita najednom Kasim.

Mater na to poče odvezivati i zavezivati šamiju, šaputati i pljuckati. Kasim i Ahmet međusono su se pogledavali na retrovizoru.

35 I tako se to dugo i sparno ljeto završi bez ikakvog prijelaza. Sparinu i žegu zamijeniše kiše koje ne stadoše do zime. Lišće ne stiže ni požutjeti, nego ga kiše i vjetar potrgaše s grana zajedno s kasnim voćem. Nakon nekoliko tjedana kiše više nitko nije ni pomišljao ići na njivu, od blata i vode nisi mogao ni na konju proć'. Netko je molio Boga da kiša stane, netko je pitao hodže da prouče koju molitvu, a neki su proklinjali i hodže i kišu, i nebo i zemlju.

Bekim Sejranović, *Nigdje, niotkuda* (2008)

- (a) Zašto, po vama, ličnosti koje se spominju u ovom odlomku reaguju na Alijin nestanak svaka na svoj način?
- (b) Osvrnite se na elemente teksta koji su vam pomogli da nadjete odgovor na ovo pitanje kao i na njihovu svrsishodnost.

2.

Delta Dunava

Pred ciljem se umorila.
Kao pred smrću pomirena
tok svoj izgubila.

5 Obzirna prema ušću što je prima
nudi mu se razlivena
podvojena.
To više nije rijeka muškog imena.

10 Što je tekla muklo nadaleko
da bi pred kraj posustala
usnula gusta premorena
u mulju što ga je sama nanijela.

15 Vodo biserna iz crnog izvora
starosti stoljetna
uvijek ista
ovdje odahnula
uvijek nova
iznova
ovdje izdahnula.

Dara Sekulić, *Gorak konak* (1970)

- (a) Da li je, po vama, uvjerljivo prikazan autorov koncept obrade tematike ove pjesme?
- (b) Pokažite aspekte rimovanja koji su doprinijeli realizaciji tog koncepta.
-